

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.

Hirdetési díj: Egyhasábsos
peltisor egyszeri hirdetése
15 f. Közieméyek sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
kiadóhivatal ::

Kósch Árpád
könyvnyomdája
Eperjes, Fő-u. 59.
:: Telefon-szám 16. ::

Az új Március.

Emelj föl, lelkem büszke álma!
Dalodat újra zenghetem:
A léha kornak vége már ma,
Amely lehüté ihletem'.
Elmult a korzók cifra képe,
A gyáva lomha tespedés;
A csodamythos hősi népe
Tombol, szemünk amerre néz.

Egész világrész zeng a harctól,
Az ágyú dörg, golyó süvölt . . .
Ott népem hősi serge harcol,
Reá bámulva néz a föld.
Nem földheté el bús enyészet
Multjával a magyar vitézt;
Kit a világ feledt, lenézett,
Nyer végre most elismerést.

Elismerés — de hát elég ez?
Aki most véred' hullatod:
Ha majd a béke-alkú végez,
Szavadnak lesz-e súlya ott?
Vagy szót se kérd az alkú tőled,
Mint Karlovicznál egykoron?*

De félre, gyáva kishitűség!
Lesz, népem, lesz méltó helyed;
Annyi vitézség, annyi hűség
Mellőzve többé nem lehet.
E nemzet, amely annyit szenvedt,
Jutalmát várja . . . Jutalom? . . .
Micsoda kalmár-szó! . . . Ne szennyezd
Magad be véle, óh dalom!

Nem oszt jutalmat senki nekünk,
A jutalom csak szolgabér;
A maga harcát vívja népünk,
S kiontott vére többet ér.
A jutalom azok reménye,
Kik érdekből törtek miránk;
A konkra pillog szemük fénye,
A kapzsi, a sóvár, falánk.

A régi szent jog a mi célunk,
Mit hirdet a történelem,
Ezért bűg ágyúnk, peng acélunk,
Szent multra néz a hős jelen.
Nincs, aki itt jutalmat osszon,
A törvény maga hatalom;
S hogy tőle senki meg ne fosszon,
E harc rá méltó alkalom.

«Pro libertate» volt felírva
Zászlónkra — ezért küzd hadunk,
S hogy annyi hőszünk szállt a sírba,
Ím elégtételt most kapunk.
Igazunk lesz az új szebb élet,
Hazánk ezért indít hadat . . .
Hallod? hogy' zeng a végítélet! . . .
Elégtételt az Isten ad!

A konclesőket ha leverjük
S megvívjuk a haláltusát:
Majd szent jogunkkal ünnepeljük
Nagy Márciusnak Ídusát.
Ez a nap váljék majd valóra,
Mikor új hymnust zeng a kar . . .
Az Isten int . . . Űtött az óra:
Boldog s szabad lesz a magyar!

* A török háborút befejező 1699-iki karloviczi békekötés alkalmával Magyarország nem volt képviselve; rólunk és nélkülünk végeztek.

Csengey Gusztáv.

«Mikor lesz már béke?»

Lelki szorongatásukban, fájdalomukban ezzel a kérdéssel fordulnak az emberek egymáshoz: mikor lesz már egyszer béke? A kérdés nem lep meg senkit sem, ha tekinti azokat a rengeteg áldozatokat, amelyekbe kivétel nélkül került a rémséges háború az immár féleven túl egymással hadakozó feleknek. A fájdalomak ama kiapadhatatlan özöne, amely az anyai, rokoni, hozzátartozói, baráti, hon- és embertársi szíveket oly mélyrehatóan megsebezte, vetette fel magasra

felcsapott hullámaiból ezt a kérdést. Felvetnünk kell, mert hiszen szorososan létérdekekhez tartozik. Egyénihez és nemzetihez, részlegeshez és egészhez . . . Mindannak dacára mondhatjuk, hogy emberi természetünknek inkább érző részéből: szívünkben fakad az epekedés a béke után, nem pedig gondolkodó-, elmélkedőtehetségünkben. Nem a tényeket, feladatainkat, kötelességeinket és kintartásunkat higadtabban latolgató ítéletünkben. Nem abból az elmélkedőképességünkben, amely a földi léten, röghöz kötő érdekeken kívül, eszményi, szellemi *igazságokat* keres és

akar találni s a rettenetes tusakodásban ezeket újjászületni és győzelmüket óhajta látni. Mert ugyan ki kívánná ma az olyan békét, amelyben ellenségeink vakmerő jogtalankodásainak, fondorkodásainak csírái tovább tenyésznek s néhány év, vagy évtized múlva ismét egy új nagy háború nőne ki belőlük? Ki lenne hajlandó pusztán gazdasági nyereség árán békétárgyalásokba bocsátkozni az ellenséggel olyan szerződési és erkölcsi garanciák nélkül, amelyek a nemzetiségi nagyravágás, a jogsértő vakmerőség éleit alaposan kicserélik? Ki számíthat békére anélkül,

URÁNIA VÁROSI MOZGÓSZÍNHÁZ.

Ma szombaton és holnap vasárnap
a vak katonák felsegélyezésére

JÓTÉKONYCÉLÚ ELŐADÁS.

Bemutatásra kerül

„A GYÖZTES”

Hazafias dráma 2 felv.

hogyan elsősorban ellenségének lelki megtisztulását ne kívánja? Mert ne feledjük el, hogy a huszadik század nem csupán a gyilkoló technikai eszközök tömkelegét tárta a nagyvilág elé, hanem az emberi, szociális, nemzeti, vallási és erkölcsi eszméknek nagy sorozatát is állította harcba, amelyeknek a mostani háború vérfürdőjében kell megfürdeniök, megmosakodniök. E háborúból az örök emberinek, a sok apró érzést, eszmét, gondolatot, részleges akaratokat összekovácsoló eszményinek, vallásinak kell életre kelnie az ágyúk, városok, falvak romhalmazain és a hajók roncsain. Egy jobb kor után áhító öntudatunk világánál meg kell szűnnie annak a téves hitnek is, hogy a háború egy különszakadó foglalkozás, «art pour l'art». Hogy ez csak a meglévő energiáknak elfecsérlése nem pedig főleg újaknak életrekelése... Benne és általa meg kell szólalnia annak, ami halhatatlan az emberben, a nagyobb igazságnak és gondolatnak és az erős akaratnak, ezen gondolat és igazság szerint élni és cselekedni; és inkább előtte, mint az ellenségek tömege előtt meghajolni. A világtörténelem összes háborúinak ezen nyeresége volt a legértékesebb nyereség, bármilyen területi nyereséggel, hódítással szemben. Goethe eme gyönyörű mondasának kell a háborúban porbaomlott alkotásokból hódító útra kelnie: *Nach grossen, ewigen ehernen Gesetzen müssen wir unseres Daseins Kreise vollenden.* Hatalmas német szövetségünk lánglelkű császára ezen ideális jelige alatt küzd győztesen tömördek ellenségével, amidőn az Isten akaratát hívja segítségül. Hívja segítségül, mint annak a népek fejedelmé,

amely iskoláiban és az ifjúságnak két példaképet állít már régóta lelki szemei elé: az ideális Goethét és a vasakarátú Bismarckot... Ezért — igaz, oly tömördek testi sebet ütő, de emellett — oly felemelő ezen háború, mert általa mi is erkölcsi igazságok győzelmét, diadalát várjuk s benne a magunk ügyének győzelmét is elérjük. De hogy ez bekövetkezzék, még sok szenvedésre és türelemre van szükségünk s ama erkölcsi igazságok győzelmével kapcsolatban mihamar megjön a hön óhajtott béke. *Dr. Janicsek József.*

HULYÁK VALÉR †.

Valahol messze, ott a Vereczkei-szoros tájé-kán, ugyanott, ahol egy évezrednek előtte párducus ősapáink vonultak be délceg paripáikon, hogy megszerezzék nekünk ezt a mi drága, édes mindenünket, ezt a hő imáinkba foglalt Hazánkat: ugyanott most gigászi küzdelmet vívunk ez ősapák méltó utódai! Ádáz, ellenséges keleti hatalom bérenc hada verte föl újból Vereczke csöndjét; hogy kétfelől fojtogató karjával agyonszorítson bennünket... De ha a Kárpát érc válla nem tudta félelmetes előnyomulásában föltartóztatni a Xerxesi hadat, föltartóztatta azt egy nagyobb akadály: a Haza hős védőinek acélizma és ércszíve! A többszörös túlerőben lévő had lépésről lépésre hátrált marathoni hőseink elől. És a Kárpát ős gerince már felujjongott: a határon belül kozákló már nem nyertett, a támadók özön hadát messze kiűzte a védők hősiessége!

De hajl hőseinknek minden lépést drága áron kell megfizetniök, a legdrágább áron: kiömlő meleg vérükkel, mely a Kárpátok fehér havát Volóctól Lawocznég pirostra festi... Ó! ez a vérfolyam!... Lehetetlen, hogy a magyarok nagy Istene ne fakasszon ennek minden cseppjéből nemzedékekre kiható áldást...

Ott, ahol a Kárpát égbenyúló sziklaormai a kis Opor patakot fogják közre, sok-sok más friss sírhant között megástak egy sírt. Gyalulatlán fakoporsót éreztek le a fenekére, a pap imádkozott, a bajtársak elsírták fájó búcsúkönyveiket, aztán dübörögve hullottak az idegen föld göröngyei a koporsó deszkájára. Domb támadt a sírgödör helyén. Fakeresztet helyeztek el benne. A temetéshez a karéneket a két kilométerre folyótűzérharcágyúörgése szolgáltatatta... Mily felséges Wagneri zene!

És ezzel vége szakadt egy 35-éves, tartalmas ifjú életnek... Nem tudtuk elhinni, fájó szívünk ellenmondott a kegyetlen híradásnak, hogy ő már nincs többé! Elvesztettük volna a szerető jóbarátot, kit csak pár nappal ezelőtt láttunk városunkban oly pompás életerős színben, amilyen máskor talán sohasem volt? Lemondjon róla örökre városunk társadalmi, mely szeretetreméltó, bohémságra hajló kedélyét már régen meleg szeretetbe fogadta s sokirányú társadalmi tevékenységét élvezte? Végső búcsút vegyenek-e tőle, a tudomány avatott mesterétől a rajta szeretettel csüggő tanítványai? Megsírassák-e őt kétségbeesett zokogással családjának vigasztalhatatlan tagjai? És a Tátra ős bércei, a mező vadvirágai, az erdő csicsérgő madarai, a vizek fürge pisztrángjai veszítsék el bizalmas jóbarátjukat, megértőjüket? — És eljön a megdöbbenő bizonyosság: igen, Hulyák Valér elesett!

Ismerte őt jól városunk apraja-nagyja. Nem volt bennszülött, bölcsője Zsolnán ringott, de 10 évi itteni sokoldalú működése alatt gyökeret vert nálunk. Sokszor volt alkalmunk őt látni az előadóasztalnál, amint gazdag tudásának kincseit osztotta szét hallgatói között. Lebilincselő, kedves hangú előadásában megelevenedtek a nagy Természet csodás misztériumai, kedves, humoros előadásmódja, magagyártotta vetített képeinek utólrhetetlen tökéletessége ellenállhatatlanul megragadta minden egyes hallgatójának képzeletét. Stíflusa különösen akkor csillogott gyémánt-sugarakkal, mikor rajongva imádozott hegyeiről szólhatott ihletett ajka! A Mont Blancról szóló feledhetetlen előadása alkalmával tanúja voltam, mikor egy meglehetősen filiszteres úriember, ki az előadás elején fitymáló gúnnyal szólt le a

kitüntetés, amikor már elindult századával a legmerészebb útra, melyen hősök teremnek s melyre önként vállalkozott.

Mert Lieb önként vállalkozott!

Rendkívül bosszantó volt ugyanis, hogy előőrseink nem tudták megközelíteni a szomszéd faluban ásott orosz lövőárkokat az ellenségnek erős, előretolt tábori őrsé miatt. Végre márc. 1-jén Lieb hadnagy jelentkezik, hogy az éj leple alatt bekeríti s közvetlen közelről semmisíti meg a nevezett erős tábori őrsöt, ha megkapja céljának elérésére azokat a szakaszparancsnokokat, kiket ő maga szemelt ki.

Megkapta. Elindult.

Elindult, mielőtt értesült volna a királyi kintüntetésről, mely hős zászlóaljparancsnokát, Kovács István századost és őt érte.

Elment.

Két szakaszával szembe támadta, hárommal körülvette az ellenséget.

— Fiúk! Csak előre! Mutassátok meg, hogy kassai honvédek vagytok! — biztatja őket, mikor már vérpadra került az erős orosz tábori őrs.

Rajta! Rajta! kiáltják a vitéz 9-es honvédek. Szuronyra kerül a dolog, fölspékelik az ellenséget.

TÁRCA.

Lieb Imre hadnagy hősi halála.

Szomorú, mély gyásza van a kassai 9. honvédegyalozrednek.

Március 2-ikán, éjjel három óra tájban esett el a legszorosabb értelemben vett hősi csatában Lieb Imre tart. hadnagy, századparancsnok. Kiverte az oroszokat állásaikból rohamával, nagy pusztítást okozott soraikban a Lieb-féle öt szakasz, de — fájdalom — atyja nélkül maradt a 4. század. Hoztak foglyokat, de árva lett a század.

Két lövés érte a parancsnokot: egy a nyakán, mely ütőerét vágta el s egy a hasán.

Március 3-ikán, d. u. 3 órakor temették el tábori pompával. Jelen volt a hadosztálytörzs élén livnói Hadfy Imre altábornaggal és Balassa vezérkari főnökkel, a dandártörzs péterfalvi Molnár tábornok vezetése alatt és a kassai 9. honvédegyalozred törzse, sok tiszt részvételével, élén jeszen:cei Jankovich alezredessel. Láttunk ott tűzéreket is és közös gyalozredbeli tiszteket. Díszzászád, huszárszakasz és díszőrség volt sírjához kirendelve.

A huszárszakasz sorfalat áll a temető bejáratától a sírg, melynél hat kántor, valamennyi 9-es honvédtiszt és tisztjelölt, alkalmi énekkel várja a szertartás megkezdését.

Feketére mázolt koporsóban fekszik, ami porrá lesz, lelke pedig, hisszük, Istennel kibékülve a mennyei boldogságot élvezi sok, sok hősnökkel együtt, kik Isten társaságából tekintenek le titáni küzdelmünkre és Isten segítségeért esedeznek.

Hat fenyőkoszorú díszíti koporsóját, széles nemzeti szalagokkal és kedves művirágokkal, a jól nevelt lengyel leányok buzgóságából, két vitéz hozza még a legnagyobbat, a hadosztálynak nemzeti szalaggal átkötött koszorúját.

Meghatva, némán, fedetlen fővel állunk gyászos sírjánál a legélesebb, havas szélben. S ha dísz-tüzet nem is adhat a kivezényelt díszszázad, szólnak helyettük az ágyúk a beszentelés alatt, melyek közelünkben kőpik a veszett gránátokat, hogy megbosszulják a hős Lieb hadnagy elestével okozott veszteségünket és tudomásukra adja a rajvonalban maradtoknak, hogy most száll sírjába az igazi hős, kinek eddig legfényesebb tábori temetése volt a hadosztály- s a dandár-vezérkar részvételével, és aki aznap este kapta a királyi

Ne felejtse el! Ha szüksége van finom **cipőre, kalapra** vagy **fehérneműre**, akkor szerezze be **WOHL IZIDOR** úridivat- és cipőárúházában, **Eperjes, Fő-utca 87.**

bergfexek minden „már én a hegyet — ugyanez az e felsőhajtott később szer ott fent lenni

A nagyközönség hiba pillanthatott fegyvertárába. Aki érintkezésben volt tudományának tá gyümölcsöket. Szá földrajznak minden hiszen már 22-éve dón tovább képe fotografált. Tudom lemez az a monda dokolta 1913-i svá „Gletsert akarok lát hogy tanítok a gle sem láttam gletsert ment a hófölte he nagy szenvedélyén templomában imád jében lelkét megfű emellett megszólal is! — Fárastotta egész lelkét belevit fájásról, kimerültség ha a tanítványait a rándulásokra növér alakulatait, közeit a természet nagysz mel gyönyörködni. szerep jutott a szem készítményű — vet életre keltette. Taní ságos volt. Szerették megsíratták korai könnyek, melyek a ben rezegtek, a n tegyék Neki könny Pótolhatatlan v egyesület Eperjesi ságában, természet barangolta Trencsér nak természet-rajó hitvé izmosodott:

Menekül aki tud, r honvéd szuronya r az orosz előtt. Eg fogságba jut. Egye sebeit kötözik már

Az orosz haldok elfoglalt lövőárkok kövesedik, amikor h hisz' Lieb hadnagy, nincs többé az élő — utolsót lehel! E halállal vívódik has

Gyökeret ver a l nézik a hidegülő haldoklót, egy más szállítják.

De íme, mintha a oly zsvajjal, földren két századból álló e erős tábori őrs meg

Sivít a golyó, v vagy!

— Fiúk! Kassai h meg a hadnagy úr honvédek! Előre! kellemtlen, rémes a 9 es honvéd s ro

Rettenetes més Birokra kelnek már de a honvéd boszor ellenállni az orosz: és ott halomra öli ő

Ez a története a t

bergfexek minden fajtáját, hogy — úgymond — „már én a hegyet csak alulról szeretem nézni”, — ugyanez az előadás varázsától megragadva felsóhajtott később: „Mégis csak jó lenne egyszer ott fent lenni!”

A nagyközönség csak így alkalmilag, hébe-hóba pillanthatott bele az ő tudásának gazdag fegyvertárába. Akikkel azonban állandó szellemi érintkezésben volt: növendékei szaggathatták tudományának terebélyes fájáról a legzesebb gyümölcsöket. Szakmájának, a természetrajz- és földrajznak minden ágában teljesen otthonos volt, hiszen már 22-éves korában asszisztens. Állandóan tovább képezte magát: olvasott, gyűjtött, fotografált. Tudományos lelkiismeretességére jellemző az a mondása, mellyel félig tréfásan indokolta 1913-i svájci útját. Azt mondotta akkor: „Gletsert akarok látni. Mert mégis csak abszurdum, hogy tanítok a gletserekről és magam még sohasem láttam gletsert!” — Hiszen igaz, nem azért ment a hófödte hegyóriások birodalmába; élete nagy szenvedélyének áldozni, a természet nagy templomában imádkozni, a havasok éteri levegőjében lelkét megfűrésztetni ment oda, — de lám, emellett megszólal a tanári hivatásának szózata is! — Fárastotta őt a tanítás munkája, hiszen egész lelkét belevitte, gyakran panaszkodott fejfájásról, kimerültségről. De bezzeg elemében volt, ha a tanítványait a négy fal közül kivihette kirándulásokra növényezni, bogarászni, vagy a föld alakulatait, kőzeteit megismerni! Megtanította őket a természet nagyszerű alkotásaiban nyitott szemmel gyönyörködni. Tanításában különben is nagy szerep jutott a szemléltetésnek, a — részben saját készítményű — vetített képeivel a holt anyagot életre keltette. Tanítványai iránt szigorú, de igazságos volt. Szerették is, becsülték is őt és őszintén megsírták korai halálát. Kedves fiúk! Azok a könnyek, melyek a gyászír vételekor szemetekben rezegtek, a megindulás és a hála könnyei tegyék Neki könnyűvé az örök nyugodalmat!

Pótolhatatlan veszteség érte vele a Kárpát-egyesület Eperjesi osztályát is... Már kora ifjúságában, természetszeretettelől sarkantyúzva bebarangolta Trencsénnek hegyeit-völgyeit. Az ifjúnak természet-rajongása a férfúnak vallásos hitévé izmosodott: imádtá a szent Természetet!

Menekül aki tud, merre tud, mert a kassai 9 es honvéd szuronya még Tomasow óta rettenetes az orosz előtt. Egy része menekül, más része fogságba jut. Egyesek haldokolnak, másoknak sebeit kötik már derék sebesültvívóink.

Az orosz haldoklók nyöszörgése hallatszik az elfoglalt lövőárkokból, de örömtük fájdalommal kövesedik, amikor hiába várnak további parancsra, hisz' Lieb hadnagy, a szeretett századparancsnok nincs többé az élők között, két sebből vérzik — utolsót lehel! Bálint Ferenc őrmester is a halállal vívódik haslövése miatt.

Gyökeret ver a lábuk, szó nélkül, tehetetlenül nézik a hidegülő hullát. Sátorlapra fektetik a haldoklót, egy másikba a megholtat s hátra szállítják.

De íme, mintha a pokol légiói tépnék láncukat, oly zsvajjal, földrengésszerű morajjal rohamoz a két századból álló ellenség a veszedelembé jutott erős tábori őrs megmentésére.

Sívít a golyó, vonít az orosz... de vagy, vagy!

— Fiúk! Kassai honvédek vagyunk! Bosszuljuk meg a hadnagy úr halálát! Rajta! Rajta! Előre honvédek! Előre! — hallatszik az orosz fülnek kellemetlen, rémes biztatás és szuronyt szegez a 9 es honvéd s rohan előre!

Rettenetes mézárás a sötét éjszakában! Birokra kelnek már, puskatussal ölik egymást, de a honvéd boszorkányfegyverének nem képes ellenállni az orosz: házakba, istállóba menekül és ott halomra öli őket a 9-es honvédek golyója.

Ez a története a március 2-ikára virradó éjnek.

Hajtotta a vágy: ismerni, látni, tudni... Bejárta a Fátrát, a Magyar Érc-hegységet, az Alacsony Tátrát, a Vág meszes vidékeit, a máramarosi havasokat, Erdélynek égbenyülő ormait, a Karszt kopár mészkőszikláit. Hozzánk telepedve csakhamar megyénk legkiválóbb és legismertebb turistájává nőtte ki magát. Fáradhatatlanul lelkesített, buzdított mindenkit a természet, különösen pedig a hegyek fölkeresésére. Benne avatott és készséges kalauzra talált mindenki, ki a hegyek bűbajos világával megismerkedni óhajtott. Valósággal fölfedezte közönségünk számára megyénk szebbnél szebb vidékeit. Kisebb nagyobb karavánok indultak vezetése alatt a Branyiskóra, Mincsolra, Siveczre, Simonkára stb. És mi, buzgó követői, ámulva fedeztük föl, mily kincseshánya ez a mi szép, hegyes-völgyes vármegyénk! — Vágyai azonban tovább szárnyaltak. Eljutott Svájc félelmetes ormaira is. A sasfészkek magaslatain véghezvitte merész turáival a hazai turisták kisdud csoportjában országos figyelmet keltett. Hallhattuk mindnyájan a múlt év márciusának egy vasárnapján, egy turista-estély keretében való beszámolását erről az útról, láthattuk az isteni hegyalakulásokat ábrázoló vetített képeit, elmerülhetett lelkünk a hegyvidék fenségének érzetében. Irigyelhetjük azt, akinek erős lelke, férfias ereje, acélos izma és hosszú gyakorlattal megszerzett ügyessége meg tud küzdeni e megközelíthetetlen látszóormok fenyegető rémeivel!

De bármely vidék szépségeiben legeltette is szemét, szíve-lelke azért a Tátráé maradt. Olt-hatatlan, égő szerelemmel csüggött a Természet ezen remekművén! Bejárta, megcsodálta minden hegyét-völgyét, összegyűjtötte növény- és állatvilágát, félelmet nem ismerő energiával ostromolta meg a legszedítőbb csúcsokat, hogy leboruljon a Természet nagysága előtt. Ha csak alkalma volt, egy-egy szabad napon fölrándult, akár egyedül, akár intim, bizalmas társasággal az ő birodalmába, mely megnyitotta előtte pazar kincsházát s Anteuszként felrészeltette a vele érintkezőt. — Ha pedig kötelességei nem engedték távozni, gyakran láthattuk őt epedő vágygal irányozni messzelátóját a gimnázium második emeletéről — északnyugat felé!

* * *

S a 9-es honvédek elesett hőse megérdemelte, amiben része volt, hogy a legfelsőbb parancsnokságok is, sőt a hadosztályhoz nem tartozó, idegen ezredek tisztjei is sírjához fáradtak, hogy leróják kegyeletük adóját, elismerjék a hős nagyságát! Mert Lieb hadnagy neve külön lapot érdemel az ezred, a hadjárat történetében a király által is elismert félelmi hősi magatartásáért és a márc. 2-iki, halált megvető, merész vállalkozásáért. S ha a temetésen résztvevő idegenek meghatottan álltak sírjánál és nem tudták tökéletesen felfogni a legfényesebb tábori temetés pompájának okát, megérteti velük a március 2-ikára virradó éjjelnek a története.

*

Temetés után gyönyörű beszédet intézett a faluban H. I. altábornagy a kirendelt díszszázadhoz. Méltatta az elesett hős érdemeit s ennek kapcsán a honvédek kötelességeiről szólva, cicerói ügyességgel haragra, kitartásra lelkesítette őket. Mert — úgymond — az ellenség még nincs leküzdve egészen s csak akkor lesz egészen leküzdve, ha minden honvéd kész életét is feláldozni azért, ami a legszentebb, a legnagyobb: a hazáért!

Ti megtettétek eddig is kötelességetek és hírnevet szereztetek a 9 honvéd-gyalogezrednek és a hadosztálynak. Küzdjünk továbbra is nem magunkért, hanem azokért, kik otthon maradtak: szüleinkért, feleségeinkért, gyermekeinkért, testvéreinkért, hogy ezidén is legyen aratásunk. S ha minden honvéd megteszi kötelességét, ha minden honvéd küzd azért, ami tisztesség, becsület, igaz-

Kedves Valér barátom! Hát búcsút kelleddel vennem igazán? A halál zizegő hirnöke, az a 20 gramm ólom miért vette kegyetlen útját éppen a testeden keresztül? Sajnos! Így történt. Nagy eszmének, a legnagyobbak védelmében szenvedtél hősi halált, kihulló véred csöppjével pecsételted meg tanításaidat! Halálad harmonikus volt életeddel: mindig bátran szembenézted az életveszedelmekkel, s most is szembe fogadtad a halálhozó golyót. A te szeretett Kárpátjaid fogadják hűlt hamvaitad kebelükbe, pompásab s íremléked van Fáraók hitvány piramisainál: a Kárpátok égbenyülő gótikus kőtemploma őriz megdicsőült tetemedet az örökkévalóságnak. És ha megjön a nyár, s a béke szivárványos napja virágot fakaszt sírodon, a győzelemittasan hazatérő bajtársaid e virágnak illatában a te lelkednek üdvözlését szívják magukba. Mert a lelked itt maradt közöttünk, szétszórtad azt tanítványaid, barátaid között! S akinek e halhatatlan lélekből csak egy parány jutott, az mind kész utánamenni azon az úton, mely a dicsőség felé vezet! — Nyugodj békével! Km.

HIREK.

József főherceg köszönete.

Szinyei Merse István, vármegyénk főispánja József főherceget azon alkalomból, hogy Ófelsége hadtestparancsnokká nevezte ki, a kormányzatára bízott vármegye közönségének nevében, a legmelegebb szerencsekívánatainak kifejezése mellett sürgönyileg üdvözölte s megpróbáltatásoktól sújtott vármegyénket a főhercegnek eddig is a legmélyebb hálával tapasztalt atyai kegyességébe és védelmébe ajánlotta. József kir. herceg sürgönyválaszában megköszönte a főispán szerencsekívánatait, egyben biztosította őt arról, hogy maga is átérzi a csapás súlyát, mely vármegyénket érte s kéri a Mindenhatót, hogy enyhítse azt. Bizik csapatai hősiesség,

s kötelesség, akkor le lesz küzdve az ellenség s akkor lesz otthon ezidén is aratás!

*

Sast nemzenek a sasok! Akkor írtam ide ezt a három szót, amikor egy őszhajú, tiszteletreméltó úr, eperjesi tanító állott lelki szemem előtt. nem más, mint id. Lieb Imre, a hősnek atyja; Aki ily hőst nevelt fiából, az a katedrán sem feledkezett meg soha kötelességéről: ott is csak hősöket nevelhetett tanítványaiból. És ha majd egyszer hazatérünk a teljes győzelem után, — legszébb gratulációnak, meleg királyi kézzorításnak tekintse mindazokat a kitüntetések, melyek tanítványainak mellét ékesítik!

Eltemettük fiadat, eltemettük a hőst. A falu temetőjében hantoltuk el. A kegyelmes úr és a méltóságos urak példáját követve, saját kezünkkel dobtunk sírjába egy-egy göröngyöt magunk is, hogy edesebb legyen neki az álm, hogy magyar földben érezze magát.

Eltemettük. Annak a parknak közelében hantoltuk el, melyben egyszerű fakereszt viseli valamelyik szintén öreg honvédnek öreg betűit:

«Itt nyugszik egy Öreg Honvéd, ki szerette Hazáját.»

Csak országút választja el őket egymástól. Országút, melyen, ha majd hazavonultok, ti harcoló hősök, ti kassai honvédek, egy végleges dicsőséges győzelem után, nemuljon el ott a zene, áhítat szállja meg szíveteket, földre roskadjon térdetek és ha Isten irgalmából életben maradok, köztetek lehetek akkor én is, égre emeljétek szemeteket s utánam mondjátok mind-

gében, amellyel sikerülni fog kiverni az ellenséget. Egy leiratot is intézett a főherceg a főispánhoz, melyben közli, hogy a vezetése alatt álló hadtestnek több ízben volt alkalma meggyőződni arról, hogy a vármegye közhatóságai részéről a leghatásosabb támogatásban részesül. Különösen tapasztalta ezt a megromlott utak gyors jókarbahozatalánál. Miért is köszönetét s elismerését fejezi ki.

HÁBORÚS KÉPEK.

A kenyér-utalvány.

Kenyérutalványért tolonganak az emberek egész nap a rendőrkapitányságnál. A háborús idők egy oly fejezete játszódik le ott nap-nap után, aminőben nem volt még része ez ősi város-házának soha. Szabályozva volt már az emberek minden cselekménye, gondolatvilága, egy újabb rendelettel szabályozva lett a mindennapi kenyér adagja is.

Egyesekre nézve ugyan szokatlan a dolog, de lényegében igazságos.

Beosztással kell élni mindenkinek, hogy minden felesleg azoknak jusson, akik fegyverrel küzdenek mindannyiunkért. Faragó József polgármester helyes időben ismerte fel a gabonaneműk hiányát és még mielőtt az országos rekvirálás el lett volna rendelve, messze előre gondoskodott, hogy Eperjes városának legyen mit ennie.

Egy kis utalvány az egész, amit Saly Győző rendőrkapitány a városházán kiad és ez a kis papír biztosítja a mindennapi kenyeret. Szövege a következő: Utalvány $\frac{1}{2}$ kg. tészta lisztre, mely kg.-ként 68 fillért, 1 kg. búzakenyér lisztre, mely kg.-ként 54 fillért és $\frac{1}{2}$ kg. rozskenyér lisztre, mely kg.-ként 50 fillért bármely kereskedésben kiadandó.

Minden eperjesi lakos, tizenegyedik életévén felüli egyén, egy hónapra két kilogramm főzölisztre és 6 kg. kenyér lisztre szóló utalványt kap, a 14-ik éven aluliak e mennyiségnek csak a felét. Finom lisztet csak azok kaphatnak, akik orvosi

nyáján: Adj, Uram, örök nyugodalmat nekik és örök világosság fényeskedjék nekik!... Aztán szépen fölkelünk, tavasi ibolyát, ha nem lesz, májusi tulipánt, ha az sem lesz, pünkösdi rózsát tépünk sírjáról és ha az sem lesz, akkor jól érett sárga búzakalászt szakítunk csokorba a szomszédos szántón, zászlónkra tűzzük azt, hogy mindenki lássa, hadd tudják az otthonmaradottak, hogy a Kárpátok koszorúza, a Duna—Tisza-öntözte alföldi róza búzakalászáért küzdöttek azok is, kiket az otthoniak többé ne is várjanak soha, de soha!

S ha majd kibontjuk a kassai 9. honvédgyalogezred dicsőséges zászlaját a magyar Kárpátokban, hogy kalapot emeljen előtte, meghajoljon előtte a vármegye hazafias közönsége, ha majd kibontjuk a búzakalászos lobogót és vértől ázott földön szedett virágkoszorúkkal díszítik a dicsőségesen küzdött 9. honvédgyalogezred diadalútját a lelkes honleányok, ha majd megszólalnak a vármegye harangjai és eperjesi szél verdesi, pattogtatja a nemzeti trikoltot a paloták oromfalain, a Rákóczi-várak bástyáin: jőjj akkor, siess mihozzánk, te hősnevelő, ezüsthajú atya! Jőjj, siess, hogy keblünkre öleljünk, megcsókoljunk, mert büszkék vagyunk hős fiadra. Jőjj akkor mihozzánk, szívünkhöz szorítunk, csókkal halmozzuk el ősz hajfürtjeidet, te hősnevelő atya és átadjuk hős fiad utolsó üzenetét:

Meghaltam a hazáért!

Haza ne várjatok;

Egy Miatyánkot rebegjen ajkatok.

Galicziai harctér, 1915. március 4.

Behárfalvi Urbán István,
tábori ezredelkész.

bizonyítvánnyal igazolják, hogy barna kenyeret nem ehetnek.

Március 1-jén kezdődött meg az utalványok kiadása egy hónapra és az első tíz nap forgalmáról a következő adatok nyújtanak felvilágosítást:

1882 háztartás részére, 8 cukrász, mézeskalácsos és 78 kereskedő nevére lett utalvány kiszolgáltatva.

Az 1882 háztartáshoz tartozók száma 7883 lélek volt. Ez összegben a tizenegy éven aluli gyermekek ketten számítanak egy egységet.

E 7883 egyén a kapott utalványok alapján 157 métermázsa 66 kg. főzölisztre, 472 mm. 98 kg. kenyér lisztre vásárolhat be egy hónap alatt.

A 78 kereskedő 393 zsák főzölisztre és 1179 zsák kenyér lisztre kapott utalványt. Ha egy zsák liszt súlyát 75 kg.-ra becsüljük, 294 mm. 75 kg. főzölisztre és 884 mm. 25 kg. kenyér lisztre van szükségünk.

Oly nagy számok ezek az első tíz összeírásai napra vonatkozólag, hogy gondolkodni kell, hogy ejtsenek minden embert. A háború vége beláthatatlan, a győzelem biztos, de csak kitartó munka eredménye lehet. A hatósági megállapított mérték betartása egyik biztos alapja győzelmünknek, mert kenyérre minden embernek szüksége van s az így megállapított mérték szert minden szükséglet bőven fedezve lesz a jövő aratásig és azután. (s—g)

Hadi-érem orosz ágyúból.

A kraszniki diadal trofeumából egy orosz ágyút őfelsége a király az Augusztá-alapnak ajándékozott, hogy veressen belőle *hadi-érmeket*.

Az érem egyik oldalának a felírása: «Augusztá-alap 1914—1915», fölötté az erő felelmetes szimbóluma: az orszálféj.

Az érem másik oldala gyönyörű, művészi relief, mely Murányi Gyula, hírneves szobrászművésznünk ihletett alkotása, csatajelenetet ábrázol. Egy orosz ágyút honvédek, huszárok hősi rohammal elfoglalnak, miután elűzték az ellenséget.

Szemléltető, plasztikus a művészi kivitel, meggyőző, örökbecsű a művészi elgondolás, mert történelmi eseményt hirdet; bizonyító erejű, mert az ellenség halálosztó szörnyetegéből készült; nekünk magyaroknak pedig dicsőséges, mert kizárólag magyar hősök ragyogó haditettét kizárólag magyar érem alakjában őrzi meg a jövő nemzedékeknek.

Az Augusztá-alap bronzból és vasból kétféle érmet veretett. A bronzból való nagy érem ára 10, a kicsi 5 kor.; a vasból való nagy érem 2, a kicsi 1 kor.

Úgy értesülünk, hogy az érmeiket már ebben a hónapban forgalomba hozzák és városunkban is vásárolható lesz.

Az eperjesi evang. Kollégium tanári-kara és ifjúsága *március 15-ikét*, a magyar alkotmányos szabadság e dicső emléknapját *esedőn az evangélikus templomban, március 15-ikén esti felhatar* tartandó alkalmi istentiszteleten fogja megünnepelni. Az alkalmi beszédet *Korbély Géza* főesperes-lelkész, a Koll. igazgatóválasztmányának egyházi elnöke tartja. A Koll. tanári-kara és ifjúsága ősi intézetünk hagyományos szellemét követi, amidőn a mai válságos, történelmi időkben ilyen módon szentel ünnepet március 15-ike nagy emlékeinek. Ugyancsak intézetünk tradíciójának hódolok akkor, amidőn Eperjes szab. kir. város és Sárosvármegye hazafias közönségét ünnepélyünkre, a Kollégium nevében, ezúton mély tisztelettel meghívom. Eperjes, 1915. március 14-ikén. *Draskóczy Lajos*, koll. igazgató.

Földbirtokosaink figyelmébe ajánljuk dr. Keleti és Murányi cégnek lapunk mai számában közölt hirdetését, mely a tavaszi vetés és az idej aratás érdekében fontossággal bír.

Az eperjesi püspöki akadémián febr. 22-ikén ejtették meg a tisztviselőválasztást, mely alkalommal a főpáteri tisztségre Kemény Gusztávot választották meg nagy szótöbbséggel. Főduktor lett Kellő Elek, viceduktor, Turkinyák Béla, főmagister Kellő Sándor és vicemagister pedig Mihalovich Sándor.

Figyelmeztetés. Saly Győző rendőrkapitány hirdetményt bocsátott ki, amelyben figyelmezteti a város területén tartózkodó legénységi, állományhoz tartozó katonai személyeket, hogy jogos tartózkodásukat 1915. évi március hó 15-ikén a cs. és kir. hadkiegészítő-parancsnokságnál bejelenteni tartoznak. Akik ezen határidőn túl jönnek a városba, azok ugyanott kötelesek jelentkezni. Nem kötelesek a jelentkezésre azok, akik április hó 1-jén tényleges szolgálatra bevonulnak, valamint a felülvizsgálat útján rokkantoknak avagy szolgálatképteleneknek nyilvánítottak. Figyelmezteti továbbá még a szabadságon lévő és szabadságra érkező legénységi állományú egyéneket arra is, hogy megérkezésük után a rendőrkapitányi nyilvántartó-hivatalnál azonnal jelentkezni kötelesek, mert ellenesetben mint szökevények a haditörvényszék elé fognak állíttatani.

Tengeri-liszt árának megállapítása.

A vármegyei ármegállapító bizottság márc. 5-ikén tartott ülésén a tengeri-lisztnak és egyéb tengeriből előállított, emberi táplálkozásra alkalmas örleményeknek egységárát mm.-ként 43 korona 40 fillérben állapította meg. A törvényhatóság egész területére egységes árat azért állapított meg a bizottság, mert tengerit a vármegyében nem termesztenek s a tengeri-liszt itt forgalomban nem is volt s így csakis az ideszállított termény alig lehet a hatósági ár alapja.

Az «Uránia» Városi Mozgósínház jótékony célú előadásokat rendez ma szombaton és holnap vasárnapon a harctéren *megvakult katonáink felsegélyezésére*. A város közönségéhez intézett felhívásában ezeket mondja az «Uránia»: „Fiaink ezrei az örök bánáság áldozatai lesznek. Ne feledkezzünk meg róluk, de különösen ne feledkezzünk meg azokról a martirokról, akik bár nem véreznek el a harcmezőn, de élőhalottak maradnak; azokról, akik nem fogják meglátni a győzelem napjának színes sugarait, amely fényével be fogja világítani a mi édes magyar hazánkat! Ne feledkezzünk meg a megvakult katonákról! Március 13-ikára (szombat) és 14-ikére (vasárnap), a nagy évforduló előestéin az «Uránia» mozgósínház hazafias műsort állított össze, hogy az itthonmaradottak lelkét is lángra hevítse. A fenti két napon bemutatásra kerül «A győztes» 2-felvonásos hazafias dráma. A két napon befolyt tiszta jövedelemnek 50%-át a harctéren megvakult katonák felsegélyezésére adjuk. Jöjjetek el tömegesen, hogy ezzel is példát mutassunk, hogy a magyar nép nemcsak szavakban, hanem anyagiakkal is örömmel áldoz mindenkör és minden alkalommal!”

Legjobb minőségű férfi-fehérművek Ambrózy Bélánál.

A baromfitenyésztés és a háború. A földművelésügyi miniszter, hivatkozással a háborús viszonyokra, amelyek az állami gazdálkodásban a legszélsőbb takarékoságra intenek, értesítette a Baromfitenyésztők Országos Egyesületét, hogy lehetetlenné vált a baromfitenyésztésnek az elmúlt évekhez hasonló nagyarányú támogatása. Ehhez képest a földművelésügyi miniszter kénytelen a csere-baromfikiosztást és a nemesvérű baromfitörzseknek ingyenes kiosztását a további intézkedésig beszüntetni. Egyben kilátásba helyezte a földművelésügyi miniszter, hogy a békés állapotok bekövetkezése után lehetőleg azon lesz, hogy a most elmaradt kiosztás részben legalább pótolassék, s így a tenyésztők befektetésüknek és fáradságuknak jutalmát vehessék. A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete figyelmezteti a

tenyésztők közönségét, megfogadkozott és lományát okvetlenül ket későbbi értékes háború tartama alatt okvetlenül pótlásra t

Tépepek készí

kekkel. Kétségtelen eddig is szíves kész mostani rendkfvülly ruló tevékenységből tanítónők lelkesen t mivel a hazának szo inkább érdeklődésse melyet a hadsereg re szítésével érnek el, gyermekekkel is sike kir. tanfelügyelője bu kerülete tanítóságá ságnak nagy menny terjedjen ki figyelme szükségletre is. Faluh nős nehézséggel a té nált vászonneműnek annak tiszta állapot gyermekekkel is elkés nők és óvónők műlk téren, hiszen az ily szakkörébe esik. Buz eredményeket lehet e is örömmel vesznek r ök is elvégezhetnek, desét látják és buzdító hogy még a zsenge g hasznos munkálkodás Legyen tehát ezen m és minél eredményese

Kávét, saját pörkö jobkból összeállított ke Sarotti-cukorkák, kir. u Simon eperjesi csemege

A M. Kárpátg

tálya f. hó 7 ikén tart amelyen elnököl *Kissó* mely megilletődésse t hogy Hulyák Valér, tagja az északi harctér Valér kiváló turista ve intézményét szívesen karolta; elnök indítvá emléke jegyzőkönyvb Ármín pénztáros, be lemondván állásáról, e tányolja azt a derék é Theisz Á. az Osztály mai napig végzett, a hozzájárult az Osztály ség e fontos állásra javaslatba s a választás örömmel választja m Frigyes ügyvezető-eln elő az Osztály 1914. említi, mint legfontos Album kiadását, a Tar latokat, az Eperjesen estélyeket, a Diák-szá igen népes kirándulás az Osztály két pályáz turista-pályázat — me látszik nehéz ennek a a gyógyfenyővények sz kir. tanfelügyelőség gyi szép eredményt értün érkezett be, legkiváló szentgyörgyi tanító, mat eredményezett, n Kosts Ferenc pécsújfal pályázók a következők tanító, Jesztrebényi Gyu János ortutói tanító, J

tenyésztőközönseget, hogy helyesen teszi, ha a megfogyatkozott és egyre gyérülő baromfi-állományát okvetlenül pótolja, ha a kiváló egyedeket későbbi értékesítésre visszatartja, mivel a háború tartama alatt megfogyott baromfi-állomány okvetlenül pótlásra fog majd szorulni.

Tépepek készítése az iskolás-gyermekekkel. Kétségtelen, hogy vármegyénk tanítói eddig is szíves készséggel kivették részüket a mostani rendkívüli viszonyok folytán rájuk háruló tevékenységből s úgy a tanítók, mint a tanítónők lelkesen tevékenykednek mindabban, mivel a hazának szolgálatjára lehetnek. Annál is inkább érdeklődéssel várjuk azon eredményt, melyet a hadsereg részére szükséges tépepek készítésével érnek el, mely munka az iskolás-gyermekekkel is sikerrel végezhető. Vármegyénk kir. tanfelügyelője buzdító felhívást intézett tanterülete tanítóságához, hogy miután a katonaságnak nagy mennyiségű tépésre van szüksége, terjedjen ki figyelmük és tevékenységük ezen szükségletre is. Faluhelyen ugyanis nem jár különös nehézséggel a tépepekhez szükséges elhasznált vászonneműnek egybegyűjtése, miből azután annak tiszta állapotba hozatala után a tépés a gyermekekkel is elkészíthető. Különösen a tanítónők és óvónők működhetnek közre sikerrel e téren, hiszen az ily munkakör inkább a nők szakkörébe esik. Buzdítással, lelkesítéssel nagy eredményeket lehet elérni, az iskolás-gyermekek is örömmel vesznek részt az ily munkában, amit ők is elvégezhetnek, főleg ha tanítójuk érdeklődését látják és buzdító szavát hallják. Ebből látjuk, hogy még a zsenge gyermekesereg is ezúttal mily hasznos munkálkodást fejthet ki a haza javára. Legyen tehát ezen munkálkodás minél nagyobb és minél eredményesebb!

Kávé, saját pörkölésű, különböző nemes fajokból összeállított keverék; Gerbeaud-, valamint Sarotti-cukorkák, kir. udvari pinceborok csakis *Bein* Simon eperjesi csemegekereskedésében kaphatók.

A M. Kárpátgyűlés Eperjesi Osztálya f. hó 7-ikén tartotta választmányi gyűlését, amelyen elnöklő *Kissóczy* Mátyás a napirend előtt mely megilletődéssel bejelenti a választmányának, hogy Hulyák Valér, az egyesület választmányi tagja az északi harctéren hősi halált halt. Hulyák Valér kiváló turista volt, aki az egyesület minden intézményét szívesen s nagy lelkesedéssel fölkarolta; elnök indítványára Hulyák Valér áldott emléke jegyzőkönyvben megörökítették. *Theisz* Ármín pénztáros, betegsége való tekintettel, lemondván állásáról, elnök meleg szavakkal méltányolja azt a derék és kitartó munkát, amelyet *Theisz* Á. az Osztály megalapításától kezdve mai napig végzett, amely munkával nagyban hozzájárult az Osztály fölvirágzásához. Az elnökség e fontos állásra *Pálesch* Árpádot hozza javaslatba s a választmány egyhangulag s nagy örömmel választja meg. Ezek után *Szutórisz* Frigyes ügyvezető-elnök rövid jelentést terjeszt elő az Osztály 1914. évi munkásságáról; megemlíti, mint legfontosabbat, a Sárosvármegyei Album kiadását, a Tarca partján végzett munkálatokat, az Eperjesen és Bártfán tartott turistatestélyeket, a Diák-szálló forgalmát, a megtartott igen népes kirándulásokat, végül pedig referál az Osztály két pályázatáról. Az egyik — a diák-turista-pályázat — meddő volt (ifjúságunkat úgy látszik nehéz ennek a nemes ügynek megnyerni), a gyógynövények gyűjtése dolgában azonban a kir. tanfelügyelőség szíves közreműködése mellett szép eredményt értünk el. Összesen 11 pályázat érkezett be, legkiválóbb *Uram* Péter gombos-szentgyörgyi tanítóé, aki 271 koronányi forgalmat eredményezett, második helyen említendő *Kosts* Ferenc pécsújfalusi el. isk. igazgató, a többi pályázók a következők: *Manej* András mátyáskai tanító, *Jesztrebényi* Gyula giráltyi ig.-tanító, *Varhola* János ortutói tanító, *Nagy* Irén felsőkomaróczy

tanítónő, *Bálint* Dezső kurimai tanító, *Selmecki* Félix hazslini tanító, *Mózer* Gusztáv ferzsói áll. tanító, *Kohn* Dávid tapolyhanusfalvi tanító, *Sárosi* János sárospályai áll. tanító. Sajnos azonban, hogy a pályázók a gyógynövények gyűjtését és értékesítését hatóságilag nem igazolták. Az első két pályázó felszólítást kapott aziránt, hogy e hiány pótlásáról gondoskodjanak, mind a 11 pályázónak pedig elismeréssel adózott a választmány. Bárha a megkezdett munkának sikeres folytatása lenne! A számvizsgáló-bizottság jelentése örvendetes tudomásul szolgál. Az 1915. évi költségvetés és munkaprogramm a múlt évi keretben fog mozogni, s a választmány elhatározza, hogy az 1914. évi közgyűlést a háborús állapotra való tekintettel nem tartja meg s hogy a tisztikarnak és választmánynak 1914. év végéig kapott megbízását egy évvel meghosszabbítja. Végül *Kissóczy* M. elnök hálás köszönetet mond mindazoknak, akik az Osztály nemes és közhasznú törekvéseit bármiként is támogatták s kívánja, hogy az egyesületünk iránt való érdeklődés ezidén se csappanjon meg.

Teljes lakásberendezések *Gottlieb* Leo Butor Ipar Vállalatánál, Eperjes, Fő-utca 22. sz. Telefon 152.

Gabonaneműek lefoglalása. A vármegye alispánja *SÁROSVÁRM.* HIVATALOS LAPJÁNAK márc. 8-iki, rendkívüli számában a közönséghez és az elsőfokú hatóságokhoz, a községi-és körjegyzőkhöz a gabonaneműek lefoglalása ügyében felhívást intéz, amelyet egész terjedelmében közlünk: „A földművelésügyi miniszter úr f. évi március 5-ikén 9280. eln. sz. alatt kelt távirati rendeletével felhatalmazott engem, hogy a vármegye egész területén a búza-, rozs-, árpa-és tengerikészleteket, valamint az ezekből származó örleményeket a hatóság útján az országos gazdasági bizottság részére zár alá vegyem és azokat maximális áron a vármegye részére átvegyem. Ennek alapján ezúton is felhívom az elsőfokú hatóságokat, hogy a gabonanemű-készleteket s ezekből való örleményeket a vm. hivatalos lap 4. számában közzétett 2030/1915. sz. F. M. és 240/1915. M. E. sz. körrendelet s különösen ez utóbbi 2. és 3. §-ainak szoros figyelembentartása mellett, lehetőleg a gazdasági helyi bizottságok közreműködésével írják össze, a nélkülözhető készleteket foglalják le és hozzám a nélkülözhető készleteket és esetleges hiányokat feltüntető kimutatások kíséretében jelentsék be.

A községenként két példányban készítenő kimutatások őrlelapjait közvetlenül a körjegyzőknek egyidejűleg megküldöm.

Ezekből a főszolgabírák járási összkimutatást készítsenek s ez utóbbit két példányban hozzám lehetőleg sürgősen terjesszék be.

A városokra nézve is csak az összkimutatást terjesztendő hozzám.

A kimutatások készítésénél különös gond fordítandó a nélkülözhető fölöslegek és esetleges hiányok pontos kimutatására.

Ennek kapcsán egyúttal a gabonaneműeknek a vármegye területéről való kiszállítását betiltottam, ezen tilalom betartása iránti intézkedések megtételére a Ksod. vasút kassai üzletvezetőségét felkértem.

A gabonaneműek eladása körül a vármegyében tapasztalt visszaélések megakadályozására és a készletek bejelentésére az elsőfokú hatóságokat a vármegyei hivatalos lap f. é. március 4-iki 9. számában közzétett 1585. sz. rendeletben is megfelelőleg utasítottam.

Amidőn mindezekre a közönség figyelmét is felhívom, csak azt kívánom hangsúlyozni, hogy ezen eljárásnak egyedüli célja a vármegye élelem- és vetőmagszükségletének biztosítása oly célból, hogy a hiányban szenvedők avval kellő időben elláthatók legyenek.

Miért is elvárom a közönség hazafiasságá-

tól, hogy készleteit az eljáró hatósági közegek előtt leplezetlenül fel fogja tárni.

Az elsőfokú hatóságokat, a községi- és körjegyzőket pedig ezúton is felhívom, hogy mindezekről a köznépet kellőleg és oly irányban világosítsák fel, hogy *mindenki saját érdekében cselekszik, ha készletét a megállapított legmagasabb áron rövid időn belül való értékesítés céljából ezúton bejelenti.*“

Orosz ágyú keresés. A harmadik hadsereg-hadtapparancsnokság hirdményt bocsátott ki, mely szerint az oroszok állítólag oly ágyúkat, melyeket rossz útviszonyok miatt magukkal el nem vihettek, erdőkben vagy esetleg más helyen elástak és ezeket galyakkal vagy más módon eltakarták. A hadsereg-hadtapparancsnokság felhívja erre a körülményre a közönség figyelmét, mert az, aki ilyen ágyúnak hollétéről tud s ezt önként bejelenti, illő jutalomban részesül. És pedig teljes felszereléssel bíró tábori ágyúért 300 koronát, 10 cm. ágyúért vagy 12 cm. tarackért 500 koronát, ezeknél nehezebb ágyúkért 800 koronát. Ha az ágyú zárvat vagy irányzék nélkül van, az ígért jutalomnak 1/4 részét levonják. Ha az ágyú el nem szállítható s el kell pusztítani, úgy az illető kisebb jutalomban részesül.

Gyűjtés. Az eperjesi orth. izraelita elemi iskola tantestülete a hadifogságba esett katonáink anyagi támogatása érdekében gyűjtést rendezett. Az ekként begyűjt összeget, 9 kor. 11 fill.-t, a cél megjelölésével, *Habermann* József, az iskola igazgatója Budapestre, a Vöröskereszt-Egylet címére továbbította.

A katonai özvegyek és árvák segélyezésére *Vöröss* Sándor főgimn. tanár névnap megváltás címén 20 kor.-t, dr. *Maibaum* Artúr ügyvéd pedig, édesatyja halálának évfordulója alkalmából ugyancsak 20 koronát adott át. Midőn ezt hálásan nyugtázom, egyszersmind őszinte köszönetet is mondok érte az özvegyek és árvák nevében. Eperjes, 1915. március 13-ikán. *Faragó* polgármester.

A cukorárak állandósítása. Az osztrák és magyar cukorfinomítók elhatározták, hogy az árakat nem emelik és hogy a jelenlegi kampányban a most érvényben levő árakhoz ragaszkodni fognak. Miután a finomítók a szükséges nyers-cukornemennyiséget a maguk részére biztosították, a gyűlés, melyen csaknem az összes finomítók delegáltjai résztvettek, egyhangulag elhatározta, hogy a gyárak legközelebb a kormány előtt kötelező nyilatkozatot tesznek arra nézve, hogy az idejű kampányban a belföldi finomítványkontingensnek legalább a száz százalékát fogják előállítani és hogy az új termésig a cukrot változatlan áron fogják a kereskedelemnek és a fogyasztóknak rendelkezésére bocsátani. Végül elhatározta a gyűlés, hogy a finomítók, mihelyt lehetséges lesz, száz százalékon felül még további öt százalék cukrot fognak készíteni és a belföldi fogyasztás részére rezerválni abból a célból, hogy az szükség esetén a sütőlisztel kevertessék. A cukorfinomítóknak ez az állásfoglalása felmenti a két kormányt attól, hogy a cukorra nézve, mint ahogyan az tervbe volt véve, maximális árakat állapítsanak meg. Így az alapár Ausztriában 79 kor. marad, a kontingensen felül pedig 5%-ot őrleli célokra a malmoknak átengednek. Nalunk az alapár, dacára, hogy Magyarországon elég cukor van, teljes 8 koronával magasabb, mint Ausztriában. Azt hisszük, hogy erre a teljesen indokolatlan árkülönbségre szükség nincsen és legfőbb ideje lenne, hogy már a mai drágaságra való tekintettel is, ez megszűnjék. Nagy süveg mai ára 87, kocka 90 50, kristály 85, nyers 83 korona.

Adományok a vak katonák részére. Dr. *Mikler* Károlyné gyűjtőívén újabban a következő adományok folytak be: *Sitányi* Béláné 4, dr. *Rosenberg* Mór 10, *Flachbart* Jenő 5, *Spanner*

Pál 10, Schäfferné 1, Szurán — 50, Gubcsó Gyula 4, N. N. 5, dr. Gallotsik Sándorné 4, dr. Flórián Karolyné 550, dr. Hebelt Ede 5, dr. Desseffy István 5, Újházy Árpád 5, dr. Balpataky Imre 5, B. A. 2, Baán Gézáne 5, Meliorisz Ilka 10, dr. Oravetz Andorné 1, Fried Simon 5, Schroeffer Antalné 3, Peskó Ödönné 2, H. Finann Józsefné 4, Kotora Irén 1, Borsody Karolyné 2, Friedländer Gyuláné 4, Eperjesi Kereszt. Fogyaszt. Szövetk. 5, Lechner Lajos tsvsz. szolga 10, Fillette Mancsi 2 kor.; együtt 125 kor. A mult számunkban kimutatott összeg 1202 kor. Az eddigi összes gyűjtés tehát 1327 kor.

Az Eperjesi Vöröskereszt-fiókegylet javára 1915. márc. 6—12-ikéig befolyt *kézpénz-adományok*: Urmánczy Nándor orsz. képviselő 50 kor.-t, Tahy József alkalmi üdvözlők megváltása címén 30 kor.-t, Eperjesi ker. Munkásbiztosító Pénztár 26 kor.-t, Zavatzky Szilárd, kimaradt nyugtázás 1914. dec. 28-ikáról, 20 kor.-t, Bodnár János Tótsóvár, bűnügyből kifolyólag 10 kor.-t. Mindezen szives adományokért őszinte köszönetet mond özv. *Semsey Boldizsárné* elnök, *Tahy Józsefné* elnök, *Dúsz Mária* h. elnök, *Roskovanyi Miklósné* h. elnök, *Vogel Béla* pénztáros.

Pénzt talált és szökni akart vele. Vannak még emberek, akik a mostani nehéz időkben sem tudnak becsületesek maradni, akik még most sem tudnak különbséget tenni az enyém és tied között. Ezek közé tartozik Grimes Mózes Greizer menekült zsidó is, akinek a napokban gyűlt meg a baja a rendőrséggel. Március 11-ikén ugyanis egy vászonzacskóban 7 korona 30 fillér pénzt talált s ahelyett, hogy azt becsületesen beszolgáltatta volna, meg akart vele szökni. De rajtavesztett, mert Csakurda Irma háztartásbeli nő rajtakapta és a rendőrségen feljelentette.

Talált dolgok. Március 7-ikén Vavrik Andrásné egy takarékpénztári betétkönyvet talált, amely Gyuricza Márta (Berzevicze) névre volt kiállítva. A könyvecske 1 kor. 97 fill. betétről szól. Március 9-ikén Mochnay Vilmos rendőrtiszt 50 koronát s ugyancsak e napon Memel Ernő rendőr egy kocsipokrócot talált. A tárgyakat igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrkapitányi hivatalban.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Elbe egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepülő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 filléret kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban stb. Hasonlóképen kitűnő Bergmann Manera liliomkrémje (70 fillér egy tubus) kitűnő szer női kezek gondozására.

Felölös szerkesztő: **Kiadótulajdonosok:**
Dvortsák Győző. **Koós Ernő és Frigyes.**

Alulírott gazdaság ajánl elsőrendű hasáb bükkfát

tengelyen Eperjesre szállítva
== 30 koronáért, ==
valamint **faszenet** napi folyó-
elsőrendű árban. ...

Sáros-mátyáskai gazdaság kezelősege.

Legjobb eredményt

□□ érünk el, ha □□
az EPERJESI LAPOKban
□□□ hirdetésünk! □□□

Országos érdekek

hogy az idej termés fényesen sikerüljön; kötelessége tehát minden földbirtokosnak a tavaszi vetést idejekorán kártevések ellen megvédeni. A vetőmagnak ellenségei: a varjúk, egerek, hangyák és az üszök, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kitűnő

CORBIN

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gyakorlati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a vetőmag csírázóképeségét! Búza, rozs, árpa, zab, kukorica, répa, kender, konyhavetemény stb. magjainál alkalmazható egyaránt kitűnő eredménnyel. **A jelenleg drága kékkövel való csávázás, mely csak üszök ellen véd, teljesen elmaradhat.**

Megrendelések idejekorán, lehetőleg azonnal eszközrendők, mert a vasúti szállítás számos vonalon akadályosul jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyítvány-másolatokat érdeklődőknek.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Újpesten, valamint a főelárúsító: Friedmann Miksa, Eperjes.

226—1915. sz. Kisszeben r. t. sz. kir. város tanácsától.

Bérbeadási hirdetmény.

Kisszeben r.-tan. szab. kir. város tulajdonát képező s közel a vasúti állomás mellett fekvő

Kénfürdő

1915. évi április hó 1-jétől kezdve 6 évre Kisszebenben, a városi polgármesteri hivatalban 1915. évi március hó 23-ikán délelőtti 10 órakor megtartandó nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött versenytárgyaláson haszonbérbe fog adadni.

Egyévi kikiáltási bérösszeg 1261 kor.

Bérleti feltételek a városi polgármesteri hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kisszeben, 1915. febr. 17. **Eiszelt Antal,**
kir. tanácsos, polgármester.

Kiadó lakás.

A volt Korona-laktanya épületében

emeleti utcai lakás,

mely 3 szoba, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekből áll, **kiadó.** ...

Bővebbet

az Eperjesi Vendéglősök és Korcsmárosok Szövetségének irodájában, Eperjes, Szabeni-út 1.

Bútorszállításokat

szabad, zárt és nyitott kocsikban
valamint mindennemű árúk szállítását helyben és vidéken **jutányos árak** mellett vállal

BIRKENBAUM ADOLF
katonai kincstári szállító, Eperjes. Telefon 34.

FISCHER és Tszai
faiskolák és szőlőoltványtelepek
Tulajdonosok: ifj. AMBRÓSI M. és Fischer L. örökösök
NAGYENYED

A Sárosvármegyei Gazdák Szövetkezeténél

Eperjes, Szabeni-út 16.

minden kedden

kitűnő étkezési

BURGONYA

kapható. 50 kiló ára 4 K.
25 fillér. Ennél kisebb mennyiség nem adható ki.

Legjobb táplálószer, a lisztanyagok olcsó és okszerű pótlására. □

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut és nyalkasodás, górcs és hókhurut ellen

KAISER MELLKARAMELLÁIT

□□□ a három fenyő védjeggyel. □□□

6050 közjegyzőileg hiteles bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolják a biztos sikert.

Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!

Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill.

Kapható Eperjesen: Molitorisz István és Korn Vilmos gyógyszerárban és Pálesch Árpád drogériájában.

Mit hoz a

Amikor imádságos hadaink győzelméről vizsgáló szemmel kell politikai, de főképpen kétpontból mit várhatunk e delemtől, amely sorompó mellettünk vagy ellenünk Foglalkoznunk kell azzal várhatunk-e ennek a p tésnek nyomán valami ja milyet és mikor?

Azt hiszem, hogy ke leménnyel kerülök ellen azt mondom, hogy vége szünkre mindenesetre cs várok ettől a nagy küz kétségem aziránt, hogy a amelyeket a dicső szöve jog, igazság és kultúra é vittünk, a győzelem ba térnek majd meg. Azon ember számító szemével ború várható hatását, ar is kell gondolnunk, amit zártnak tartunk, t. i. h igazság győzne, mire leh főleg *pénzügyi életünk* egyrészt állami hitelünk, gazdasági fejlődésünk sz lyen eshetőségre számíth

És, mert jobb, ha az kellemetlen esik át, h jönak, kellemesnek annál vegyük előbb azt a kiz ha a háború kimenetele vezőtlen lenne. Mindent hogy katonáink, különös csodákat művelnek, akik is a németekkel egyenra nek el. Semleges ország ismerés, csodálat és lel írnak a magyar katonar ség is félve emlegeti a és a honvéd nevet az e tanulta.

Mi következik ebből ilyen félelmetes a magy olyan értékes és megbé ségesnek, akivel érdemes tani, összekötötést ápoln a jóbarát, mint az ellens hogy egy ilyen kulturába nevelt harcos nemzet ka érdeke, hogy rendesen a relve és hogy ennek a

Ne felejtse

WOHL IZ